

Gabriel Boroï

Mirela Stancu

Drept procesual civil

Ediția a 5-a, revizuită și adăugită

În opinia noastră, într-o atare situație, ar urma să fie aplicate, prin analogie, prevederile art. 36 din O.U.G. nr. 80/2013 referitoare la stabilirea taxei judiciare de timbru în cazul în care, pe parcursul procesului, apar elemente care determină o valoare mai mare a obiectului cererii, astfel încât *instanța va pune în vedere reclamantului să achite suma datorată și va stabili un termen în acest scop*, iar dacă până la termenul stabilit de instanță, reclamantul nu îndeplinește obligația de plată a taxei judiciare de timbru, *acțiunea ori cererea va fi anulată în întregime sau în parte, potrivit regulilor generale prevăzute de O.U.G. nr. 80/2013*.

Dacă, în momentul înregistrării sale, acțiunea sau cererea a fost taxată corespunzător obiectului său inițial, dar *în cursul procesului apar elemente care determină o valoare mai mare a obiectului cererii*, instanța va pune în vedere reclamantului să achite suma datorată suplimentar până la termenul stabilit în acest scop. Dacă până la termenul prevăzut de lege sau stabilit de instanță, reclamantul nu îndeplinește obligația de plată a taxei, acțiunea ori cererea nu va putea fi anulată integral, ci *va trebui soluționată în limitele în care taxa judiciară de timbru s-a plătit în mod legal* (art. 36 din O.U.G. nr. 80/2013).

În cazul în care *se micșorează valoarea pretențiilor* formulate în acțiune sau în cerere, după ce a fost înregistrată, taxa judiciară de timbru se percepe la valoarea inițială, fără a se ține seama de reducerea ulterioară (art. 37 din O.U.G. nr. 80/2013).

2.5. Introducerea cererii de chemare în judecată și constituirea dosarului

Cererea de chemare în judecată se depune la instanța competentă. Cererea trebuie să îmbrace *forma scrisă* și să fie *însoțită de copii de pe înscrisurile de care partea înțelege să se folosească în proces*, precum și, dacă este cazul, de *anexele necesare* (dovada îndeplinirii procedurii prealabile, chitanța de plată a taxei judiciare de timbru, dovada calității de reprezentant etc.). Cererea și înscrisurile anexate se vor depune, pentru comunicare, în atâtea exemplare câți pârâți sunt, în afară de cazurile în care aceștia din urmă au un reprezentant comun sau pârâțul figurează în mai multe calități juridice, când se va depune un singur exemplar de pe cerere și de pe înscrisuri. În toate cazurile este necesar și un exemplar pentru instanță.

Cererea de chemare în judecată *se depune la instanță personal sau prin reprezentant ori poate fi trimisă prin poștă sau curier*.

Spre deosebire de reglementarea anterioară, *de lege lata*, cererea de chemare în judecată poate fi trimisă instanței competente *și prin fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică* [art. 199 alin. (1) C.proc.civ.].

Apreciem că posibilitatea transmiterii cererii de chemare în judecată prin aceste mijloace de comunicare nu înlătură *obligația reclamantului de a depune cererea și, dacă este cazul, anexele acesteia în formă scrisă*. Existența acestei obligații în sarcina reclamantului rezultă din faptul că, în ceea ce privește numărul de exemplare în care trebuie făcută cererea de chemare în judecată, art. 195 C.proc.civ. face trimitere numai la prevederile alin. (1) al art. 149 C.proc.civ., textul general în materie, iar nu și la cele ale alineatelor următoare. Or, conform art. 149 alin. (1) C.proc.civ., atunci când cererea urmează a fi comunicată, ea se va face în atâtea exemplare

câte sunt necesare pentru comunicare, în afară de cazurile în care părțile au un reprezentant comun sau partea figurează în mai multe calități juridice, când se va face într-un singur exemplar; în toate cazurile este necesar și un exemplar pentru instanță. Rezultă, așadar, că legiuitorul a înțeles să *excludă aplicarea prevederilor art. 149 alin. (2)-(4) C.proc.civ. în cazul cererii de chemare în judecată*^[1]. Soluția este firească, având în vedere efectele cererii de chemare în judecată ca act de procedură prin care se declanșează procesul civil.

Posibilitatea depunerii cererii de chemare în judecată prin fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică este reglementată de legiuitor ca o facilitare pentru reclamant, care se poate dovedi foarte utilă în ipoteza în care cererea având ca obiect drepturi supuse unor termene este introdusă în iminența împlinirii acestora, deoarece, în aceste cazuri, *cererea se înregistrează și primește dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare*. Desigur, aceste operațiuni presupun cu necesitate și asigurarea întocmirii unei copii a cererii de chemare în judecată de către instanță. Totuși, această facilitare nu înlătură obligațiile stabilite de lege în sarcina reclamantului cu privire la sesizarea reglementară a instanței de judecată prin depunerea cererii și a anexelor în formă scrisă și în numărul de exemplare prevăzut de lege în cazul în care cererea este supusă comunicării. În plus, pe lângă faptul că interpretarea contrară ar conduce la consecința ca sistemul judiciar să preia sarcina îndeplinirii acestor obligații ale reclamantului pe seama lui, ceea ce este de greu de admis, soluția menționată rezultă implicit și din dispozițiile art. 200 C.proc.civ., care prevăd că instanța va verifica, printre altele, dacă cererea este depusă în numărul de exemplare prevăzut de lege, putând să dispună anularea acesteia dacă cerința formei scrise sau cea privind numărul de exemplare nu este respectată.

Potrivit art. 199 alin. (1) C.proc.civ., cererea de chemare în judecată, depusă personal sau prin reprezentant, sosită prin poștă, curier, fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică, *se înregistrează și primește dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare*.

Având în vedere și dispozițiile art. 183 C.proc.civ. referitoare la actele depuse la poștă, servicii specializate de curierat, unități militare sau locuri de deținere, rezultă că *data formulării cererii de chemare în judecată* este:

1. data înregistrării la instanță, în cazul cererilor depuse de reclamant la registratura instanței, personal sau prin reprezentant ori prin înscris în formă electronică;
2. data și ora primirii faxului sau a e-mail-ului, astfel cum acestea sunt atestate de către calculatorul sau faxul de primire al instanței, în cazul cererilor transmise prin fax sau scanate și transmise prin poștă electronică; acestea servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată [art. 183 alin. (3) C.proc.civ.];

^[1] În sensul că, în cazul în care cererea a fost depusă prin fax sau prin poștă electronică, instanța poate pune în vedere reclamantului să depună exemplare suficiente pentru comunicare, sub sancțiunea nulității cererii, însă, în temeiul art. 149 alin. (4) C.proc.civ., instanța ar putea dispune și efectuarea copiilor de către grefierul de ședință, punând cheltuiala în sarcina reclamantului, a se vedea V.M. CIOBANU, T.C. BRICIU, *Soluții din doctrină și jurisprudență...*, www.juridice.ro.

3. data transmiterii prin poștă, prin serviciu de curierat rapid ori serviciu specializat de comunicare, respectiv data depunerii la unitatea militară ori la administrația locului de deținere unde se află partea, în cazul transmiterii cererii prin una dintre aceste modalități, astfel încât cererea se consideră a fi făcută în termen, chiar dacă aceasta a ajuns și a fost înregistrată la instanță după expirarea termenului [art. 183 alin. (1) și (2) C.proc.civ.].

După înregistrare, cererea și înscrisurile care o însoțesc, la care sunt atașate, când este cazul, dovezile privind modul în care acestea au fost transmise către instanță (se vor anexa plicul cu data ștampilei poștei sau a serviciului de curierat sau a serviciului specializat de comunicare, respectiv dovada privind data și ora primirii faxului sau a e-mail-ului, astfel cum sunt atestate acestea de către calculatorul sau faxul de primire al instanței, care prezintă importanță pentru a se stabili dacă depunerea a fost făcută înăuntrul termenului prevăzut de lege), se predau președintelui instanței sau persoanei desemnate de acesta, care va lua de îndată măsuri în vederea stabilirii în mod aleatoriu a completului de judecată, potrivit legii [art. 199 alin. (2) C.proc.civ.]^[1].

2.6. Procedura verificării și regularizării cererii de chemare în judecată

Potrivit art. 200 alin. (1) C.proc.civ., completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza *verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată este de competența sa și dacă aceasta îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194-197 C.proc.civ.*

În cazul în care *cauza nu este de competența sa*, completul căruia i-a fost repartizată cererea dispune, prin *încheiere dată fără citarea părților*, trimiterea dosarului completului specializat competent sau, după caz, secției specializate competente din cadrul instanței sesizate. Dispozițiile privitoare la incompetență și conflictele de competență se aplică prin asemănare [art. 200 alin. (2) C.proc.civ.]^[2].

Textul are în vedere verificarea respectării normelor privind repartizarea cauzelor între complete sau secții specializate din cadrul aceleiași instanțe, norme

^[1] Potrivit art. 108 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, dosarele având ca obiect cererile de chemare în judecată introduse după intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 134/2010, cu modificările și completările ulterioare, se transmit persoanei desemnate cu repartizarea aleatorie a cauzelor, în vederea repartizării pe complete. Dosarele repartizate aleatoriu sunt transmise, de îndată, completului corespunzător, pentru îndeplinirea procedurilor premergătoare fixării primului termen de judecată. În funcție de numărul și de complexitatea cauzelor, colegiul de conducere poate stabili un alt termen pentru verificarea cererilor de chemare în judecată.

^[2] Referitor la verificarea modului de repartizare a cauzei din punct de vedere al specializării completului sau a secției din care face parte acesta, se ridică întrebarea de a ști dacă dispozițiile art. 200 alin. (2) C.proc.civ. sunt aplicabile și în ipoteza în care se constată că, în cadrul judecătorei, a fost atribuită unui judecător stagiar o cauză care nu face parte din categoria celor care, potrivit art. 23 din Legea nr. 303/2004, pot fi soluționate de acesta. Apreciem că, în acest caz, deși judecătorul stagiar trebuie să verifice dacă poate soluționa cauza, prin raportare la prevederile art. 23 din Legea nr. 303/2004, totuși, nu sunt aplicabile prin asemănare prevederile referitoare la competență, ci se va proceda la *trimiterea administrativă a cauzei în vederea efectuării unei noi repartizări a cauzei.*

de organizare judecătorească, iar nu competența instanței, ca organ din cadrul sistemului judiciar.

Din economia dispozițiilor art. 200 C.proc.civ. rezultă că verificarea specializării completului sau a secției din care face parte completul căruia i s-a repartizat cauza este *prioritară* față de verificarea cerințelor intrinseci și extrinseci vizate de art. 194-197 C.proc.civ.^[1]

În ceea ce privește celelalte cerințe vizate de art. 200 alin. (1) C.proc.civ., este avută în vedere verificarea cerințelor pentru cererea de chemare în judecată prevăzute la art. 194-197 C.proc.civ.; astfel, completul de judecată va verifica dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește toate condițiile intrinseci prevăzute de art. 194 C.proc.civ. și, totodată, dacă cererea, precum și, dacă este cazul, anexele acesteia sunt depuse în scris, în numărul de exemplare necesare pentru comunicare, plus un exemplar pentru instanță. În fine, instanța va verifica plata taxelor judiciare de timbru.

În măsura în care cererea de chemare în judecată nu îndeplinește una sau mai multe dintre aceste cerințe, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile constatate, acordându-i-se, totodată, un termen de cel mult 10 zile^[2] de la primirea comunicării, pentru efectuarea completărilor sau modificărilor dispuse de instanță. Precizăm că instanța nu poate scurta termenul de 10 zile, întrucât legea conferă

^[1] În literatura de specialitate (M. TĂBĂRCĂ, *Drept procesual civil 2017*, vol. II, p. 52, nota 1) s-a arătat, în mod întemeiat, că „dacă se fixează termen de judecată, se va face aplicarea art. 131 C.proc.civ. Ca atare, dacă în etapa verificării și regularizării cererii judecătorești nu s-a pronunțat asupra competenței funcționale, necompetența completului sau a secției poate fi pusă în discuție, chiar din oficiu, (...) la primul termen de judecată (la care părțile sunt legale citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii, potrivit reglementării actuale – *n.n.*)”.

În acest sens, reținem și Dec. nr. 17/2018 (M. Of. nr. 872 din 16 octombrie 2018), pronunțată în recurs în interesul legii, în care Înalta Curte a reținut, între altele: „(...) În primul rând, prevăzând că verificarea competenței se face de către completul de judecată de îndată, prioritar verificării cerințelor prevăzute la art. 194-197 C.proc.civ., și că trimiterea dosarului completului/secției specializate competente se face fără citarea părților, legiuitorul a statuat asupra unui aspect specific excepției absolute, acela de a fi invocată din oficiu, de către instanță.

În al doilea rând, posibilitatea instanței de a invoca necompetența specializată anterior verificării cererii de chemare în judecată și primului termen la care părțile sunt legal citate, în condiții derogatorii de la dispozițiile art. 130 alin. (2)-(4) C.proc.civ., fără contradictorialitate, plasează necompetența materială procesuală a secției/completului specializat în sfera unui regim juridic diferit de cel al necompetenței materiale funcționale sau procesuale «când procesul este de competența unei instanțe de alt grad» și de cel al necompetenței de ordine privată (teritorială neexclusivă). Bineînțeles că, în situația în care judecătorul nu a uzat de prevederile art. 200 alin. (2) C.proc.civ., necompetența materială procesuală (specializată) va putea fi invocată de părți ori de instanță inclusiv la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe (și pot pune concluzii, potrivit reglementării actuale – *n.n.*)”.

^[2] Termenul de 10 zile prevăzut de art. 200 alin. (3) C.proc.civ., pentru îndreptarea viciilor cererii de chemare în judecată, este unul *legal imperativ*. Nerespectarea acestuia este sancționată cu decăderea din dreptul de a mai face completările solicitate de instanță, conducând implicit la anularea cererii de chemare în judecată (V.M. CIOBANU, T.C. BRICIU, *Soluții din doctrină și jurisprudență...*, www.juridice.ro), afară de cazul în care ar deveni aplicabil art. 177 alin. (3) C.proc.civ. Însă reclamantul va putea solicita repunerea în termen, dacă neîndeplinirea obligațiilor de completare sau de modificare a cererii de chemare în judecată în termenul stabilit de instanță s-a datorat unor motive temeinic justificate.

reclamantului *dreptul* de a-și regulariza cererea înăuntrul acestui interval, socotit rezonabil, fără a fi prevăzută posibilitatea reducerii sale [spre deosebire, de exemplu, de art. 201 alin. (5) C.proc.civ.]^[1]. De asemenea, termenul menționat nu poate fi nici prelungit de către instanță, spre deosebire, de pildă, de art. 201 alin. (6) C.proc.civ.

Conform art. 200 alin. (4) C.proc.civ., în cazul în care reclamantul nu își îndeplinește obligația de completare sau de modificare a cererii de chemare în judecată în termenul stabilit potrivit legii, se dispune *anularea* acesteia.

Din prevederile art. 200 alin. (4) C.proc.civ., astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 310/2018, rezultă că sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată va putea interveni atât pentru nerespectarea cerințelor intrinseci acestei cereri, cât și pentru a celor extrinseci, prevăzute de art. 194 lit. a)-c), d), exclusiv în cazul motivării în fapt, și lit. f) C.proc.civ.^[2], respectiv de art. 195-197 C.proc.civ.

Așa cum am arătat, în privința *elementelor cererii de chemare în judecată vizate de art. 196 alin. (1) C.proc.civ.*, respectiv numele de familie și prenumele sau, după caz, denumirea oricăreia dintre părți, obiectul cererii, motivele de fapt ale acesteia ori semnătura părții sau a reprezentantului acesteia, același text de lege sancționează cu *nulitatea expresă* lipsa oricăruia dintre aceste elemente, prevăzând, totodată, în mod expres, că această sancțiune poate fi aplicată în cadrul procedurii regularizării, dacă reclamantul nu complinește lipsurile respective în termenul stabilit în acest scop de judecător. De asemenea, legea specială privind taxele judiciare de timbru stabilește în mod expres condițiile în care intervine sancțiunea anulării cererii în cadrul procedurii regularizării, în cazul în care reclamantul nu face dovada îndeplinirii *obligației de achitare a acestor taxe*.

Însă, în ceea ce privește *celelalte elemente intrinseci și extrinseci* ale cererii de chemare în judecată decât cele vizate de art. 196 C.proc.civ., nu mai există o prevedere similară. Mai mult decât atât, în privința unora dintre aceste elemente, pentru lipsa lor, legea fie instituie sancțiuni specifice, așa cum este în ipoteza art. 254 alin. (1) C.proc.civ., fie prevede un anumit regim juridic al aplicării sancțiunii nulității, cum este cazul dispozițiilor art. 82 C.proc.civ.

^[1] A se vedea, în acest sens, și: V.M. CIOBANU, T.C. BRICIU, *Soluții din doctrină și jurisprudență...*, www.juridice.ro; GH.-L. ZIDARU, *Unele aspecte privind regularizarea cererii de chemare în judecată și noua reglementare a taxelor judiciare de timbru* (citat în continuare *Regularizarea cererii...*), www.juridice.ro (22 noiembrie 2013), www.inm-lex.ro; M. TĂBĂRCĂ, *Drept procesual civil 2017*, vol. II, p. 59, nota 2.

^[2] Așa cum s-a arătat în literatura de specialitate (G. BOROI, D.N. THEOHARI, *Sinteza 2019*, p. XXVII), „faptul că cererea de chemare în judecată nu se va mai anula în ipoteza în care reclamantul nu va complini în termenul legal lipsa arătării motivelor de drept pe care se întemeiază cererea, precum și a dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere, inclusiv a modalităților concrete de propunere a probei cu înscrisuri, a probei cu interogatoriul pârâtului persoană fizică și a probei cu martori, nu înseamnă că judecătorul, la primirea cererii de chemare în judecată, nu îi va pune în vedere reclamantului carențele acesteia, din moment ce alin. (1) al art. 200 C.proc.civ. a rămas neschimbat. Dacă reclamantul nu își îndeplinește obligațiile respective, judecătorul nu va proceda la anularea cererii de chemare în judecată, în condițiile art. 200 C.proc.civ., însă la primul termen de judecată acordat în cauză, cu respectarea condițiilor proprii acestora, va aplica sancțiunile prevăzute de lege pentru etapa procesuală respectivă”.

Totodată însă, din alin. (3) și (4) ale art. 200 C.proc.civ. reiese că și aceste neregularități pot fi complinite în cadrul procedurii regularizării, iar în măsura în care reclamantul nu își îndeplinește obligațiile stabilite în acest scop de către instanță, în prezența unor asemenea neregularități, cererea de chemare în judecată poate fi anulată.

Așa fiind, se ridică întrebarea de a ști în ce condiții poate interveni anularea cererii de chemare în judecată conform art. 200 C.proc.civ. pentru lipsa celorlalte elemente ale cererii decât cele vizate de art. 196 C.proc.civ. și, deci, care este raportul dintre dispozițiile art. 200 C.proc.civ. și cele prin care fie se instituie sancțiuni specifice pentru lipsa unui element al cererii de chemare în judecată, fie se prevede un anumit regim juridic al aplicării sancțiunii nulității.

În ceea ce ne privește, apreciem că pentru a se răspunde la această întrebare trebuie avut în vedere scopul procedurii regularizării cererii de chemare în judecată.

Sub acest aspect, trebuie constatat că, așa cum rezultă din Expunerea de motive a proiectului de lege privind Codul de procedură civilă, prin instituirea procedurii de regularizare a cererii de chemare în judecată, legiuitorul a urmărit crearea unui mijloc procedural prin care să se evite punerea pe rolul instanțelor judecătorești a unor cereri informale, care să împiedice buna desfășurare a procesului, cu consecința tergiversării acestuia și a efectuării de cheltuieli inutile, atât de către partea adversă, cât și de sistemul judiciar. Totodată, prin această procedură se urmărește comunicarea către cealaltă parte a unei cereri care să îi permită formularea unei apărări complete atât în fapt, cât și în drept.

Rezultă, așadar, că anularea cererii de chemare în judecată în condițiile art. 200 C.proc.civ. nu va interveni decât în măsura în care, din cauza lipsurilor cererii de chemare în judecată, desfășurarea procesului civil ar fi dificilă, iar partea adversă nu ar putea să își facă apărarea față de o cerere de chemare în judecată cu astfel de vicii.

Aceasta înseamnă că anularea cererii de chemare în judecată nu va interveni în mod implacabil pentru orice neregularitate constatată, ci numai în măsura în care, din cauza viciilor cererii de chemare în judecată, nu se pot realiza obiectivele urmărite de legiuitor prin instituirea amintitei proceduri.

Așa fiind, urmează ca, în cazul elementelor cererii de chemare în judecată, altele decât cele indicate de legiuitor ca esențiale în art. 196 C.proc.civ., instanța să analizeze, de la caz la caz, în ce măsură lipsa acestora afectează în așa măsură buna desfășurare a procesului, încât nu se poate proceda la comunicarea cererii de chemare în judecată către pârât și deci se impune anularea acesteia în cadrul procedurii regularizării.

Cu alte cuvinte, așa cum s-a arătat în literatura de specialitate^[1], fiind o sancțiune de natură să îngreudească, fie și temporar, accesul reclamantului la justiție, care este o componentă a dreptului constituțional și convențional la un proces echitabil

[1] GH.-L. ZIDARU, *Unele aspecte privind regularizarea cererii...*, în R.R.D.P. nr. 3/2013, p. 159. În sens contrar, a se vedea: V. BOZEȘAN, *Limitele de apreciere în soluționarea cererii de reexaminare – art. 200 alin. (7) C.proc.civ.*, www.juridice.ro (11 iulie 2013); G.-S. LEFTER, *Regularizarea cererii de chemare*

[art. 21 alin. (3) din Constituție, art. 6 parag. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului], *această sancțiune trebuie să fie proporțională cu motivele care o justifică.*

Analizând în concret cerințele cererii de chemare în judecată, altele decât cele vizate de art. 196 alin. (1) C.proc.civ., rezultă că, în cadrul procedurii regularizării, *va putea fi dispusă nulitatea cererii de chemare în judecată pentru lipsa indicării domiciliului ori reședinței sau, după caz, a sediului părților*, întrucât, într-o asemenea ipoteză, desfășurarea procesului este împiedicată din pricina imposibilității înștiințării părților cu privire la aceasta^[1].

În schimb, apreciem că *lipsa indicării domiciliului ales în România de către reclamantul care locuiește în străinătate nu va atrage nulitatea cererii de chemare în judecată în cadrul procedurii regularizării*, ci, într-o atare situație, se va face aplicarea prevederilor art. 155 alin. (1) pct. 12 și 13 C.proc.civ.^[2]

Celelalte elemente de identificare menționate de art. 194 lit. a) C.proc.civ., respectiv *codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar ale reclamantului*, în principiu, nu atrag anularea cererii de chemare în judecată, desfășurarea procesului civil putând avea loc și în lipsa unor asemenea elemente ale cererii de chemare în judecată. De asemenea, *neindicarea adresei de e-mail, a numărului de telefon sau de fax* nu atrage anularea cererii, întrucât acestea vor fi menționate numai „dacă este cazul”, respectiv dacă partea deține asemenea mijloace de comunicare și dorește să le folosească.

Nulitatea va interveni pentru *lipsa indicării valorii obiectului cererii*, atunci când, din cauza unui asemenea viciu al cererii de chemare în judecată, nu se pot determina competența materială a instanței și nici cuantumul taxei judiciare de timbru. În schimb, dacă buna desfășurare a litigiului nu este împiedată de lipsa

în judecată – instrument de realizare a dreptului la judecarea cauzei în termen optim și previzibil, în R.R.D.P. nr. 4/2013, p. 117-118.

^[1] Desigur, nu avem în vedere situația în care reclamantul învederează motivat și dovedește că, deși a făcut tot ce i-a stat în putință, nu a reușit să afle domiciliul pârâtului sau un alt loc unde acesta ar putea fi citat potrivit legii. De altfel, în acest sens, art. 200 alin. (4³) C.proc.civ. prevede că reclamantului nu i se poate cere să completeze sau să modifice cererea de chemare în judecată cu date sau informații de care acesta nu dispune personal și pentru obținerea cărora este necesară intervenția instanței. Într-o asemenea ipoteză, instanța va putea încuviința citarea pârâtului prin publicitate, după cum va putea efectua și verificări în bazele de date electronice sau în alte sisteme de informare deținute de autorități și instituții publice, conform art. 154 alin. (8) C.proc.civ. Într-un asemenea caz, nu va mai interveni anularea cererii de chemare în judecată. Mai mult, dacă instanța constată că sunt întrunite condițiile pentru a putea fi dispusă citarea prin publicitate, apreciem că nu se mai parcurge etapa scrisă și se va stabili direct primul termen de judecată pentru care pârâtul va fi citat prin publicitate, conform art. 167 C.proc.civ.

^[2] În sensul că neîndeplinirea obligației de alegere a domiciliului va duce la anularea cererii de chemare în judecată, în condițiile art. 200 alin. (3) C.proc.civ., iar în situația în care, din eroare, s-a fixat termen de judecată, judecata va putea fi suspendată până la îndeplinirea acestei cerințe, în temeiul 242 alin. (1) C.proc.civ., a se vedea M. TĂBĂRCĂ, *Drept procesual civil 2017*, vol. II, p. 30.

indicării valorii obiectului litigiului^[1], ar fi excesiv să se dispună anularea cererii de chemare în judecată afectate de o asemenea neregularitate^[2].

Lipsa dovezii calității de reprezentant poate atrage nulitatea cererii de chemare în judecată, dacă partea sau reprezentantul acesteia nu depune dovada acestei calități, conform prevederilor art. 151 C.proc.civ., în termenul stabilit de instanță în cadrul procedurii regularizării, însă credem că se poate aprecia de la caz la caz, în funcție de situația concretă a cauzei, dacă nu sunt mai utile fixarea primului termen de judecată și aplicarea dispozițiilor art. 82 C.proc.civ.

Referitor la cerința depunerii cererii de chemare în judecată și a anexelor acesteia în *formă scrisă și în numărul de exemplare necesare pentru comunicare*, apreciem că neîndeplinirea ei atrage anularea cererii de chemare în judecată, deoarece într-o asemenea situație este imposibilă comunicarea către părțile a cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate acesteia de către reclamant^[3].

Așa cum am arătat, în cazul cererii de chemare în judecată, legea a exclus posibilitatea formulării acesteia în altă formă decât cea scrisă, fiind permisă doar transmiterea ei la instanță prin fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică, însă posibilitatea trimiterii cererii de chemare în judecată prin aceste mijloace de comunicare nu înlătură obligația reclamantului de a depune cererea și, dacă este cazul, anexele acesteia în formă scrisă și în numărul de exemplare necesare pentru comunicare^[4].

De asemenea, cererea de chemare în judecată este anulată și în cazul în care reclamantul nu face dovada îndeplinirii obligației de achitare a *taxelor judiciare de timbru*, legea specială (O.U.G. nr. 80/2013) stabilind în mod expres condițiile în care intervine sancțiunea anulării cererii în cadrul procedurii regularizării în această situație.

Există însă și anumite cerințe ale cererii de chemare în judecată pentru neîndeplinirea cărora *nu intervine sancțiunea anulării*.

^[1] De exemplu, pentru cererea privind plata sau majorarea pensiei legale de întreținere, competența materială a instanței este independentă de valoarea obiectului cererii, iar aceasta este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

^[2] În același sens, a se vedea GH.-L. ZIDARU, *Unele aspecte privind regularizarea cererii...*, în R.R.D.P. nr. 3/2013, p. 159.

^[3] În ceea ce privește înscrisurile atașate cererii de chemare în judecată, apreciem că *lipsa certificării pentru conformitate a acestora* nu este de natură a atrage sancțiunea anulării cererii în cadrul procedurii regularizării, acest viciu neafectând buna desfășurare a procesului.

^[4] Sub acest aspect, în literatura de specialitate (GH.-L. ZIDARU, *Regularizarea cererii...*, www.juridice.ro) s-a arătat în mod pertinent că „dispozițiile art. 195 C.proc.civ., care privesc anume cererea de chemare în judecată, sunt speciale și derogatorii față de prevederile art. 149 alin. (3) C.proc.civ., aplicabile oricărei cereri adresate instanței, din care rezultă că instanța poate – dacă sunt create condițiile organizatorice și financiare necesare, ceea ce în prezent nu este cazul – să îndeplinească din oficiu ori să pună în sarcina oricăreia dintre părți obligația de a depune cererea în numărul de exemplare prevăzut de art. 149 alin. (1) C.proc.civ. Această dispoziție constituie un temei legal pentru acele situații în care instanța poate efectiv să complinească o lipsă punctuală – e.g., au fost depuse 7 exemplare de pe motivele de apel, în loc de 9, iar amânarea judecării nu este o soluție adecvată față de urgența pricinii –, însă nu are nicicum ca scop să exoneraze părțile de obligațiile ce le revin potrivit legii, mizând pe împrejurarea că aceste obligații vor fi îndeplinite de instanță”.

Astfel, în prezent, în ceea ce privește *motivarea în drept*, spre deosebire de motivarea în fapt^[1], lipsa acesteia nu mai atrage aplicarea sancțiunea nulității cererii în cadrul procedurii regularizării. Articolul 200 alin. (4) C.proc.civ., astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 310/2018, prevede posibilitatea anulării cererii exclusiv pentru ipoteza lipsei motivării în fapt.

Rațiunea pentru care lipsa indicării motivării în drept nu mai atrage sancțiunea nulității în cadrul procedurii regularizării este faptul că, potrivit art. 22 alin. (4) C.proc.civ., judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecătii, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire; în acest caz judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă^[2]. Cu toate acestea,

^[1] În literatura de specialitate (M. URSUȚA, *Noul regim contravențional în contextul intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă și a Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, în *Dreptul* nr. 3/2013, p. 175-176) s-a exprimat opinia conform căreia plângerea contravențională adresată instanței judecătorești, nemotivată, nu atrage sancțiunea anulării acesteia. În esență, se argumentează că procesul contravențional este guvernat de principiul oficialității, și nu al disponibilității, că, în virtutea acestui principiu, legiutorul permite nemotivarea căii de atac, ceea ce înseamnă că acest lucru trebuie să fie valabil și pentru cererea introductivă de instanță. În sprijinul acestei opinii se invocă și argumente practice, după cum urmează: formularea plângerii anterior comunicării procesului-verbal în materia contravențiilor rutiere, când se refuză semnarea actului sancționator; comunicarea procesului-verbal ce conține o scurtă descriere a faptei, în condițiile în care probarea faptei contravenționale se realizează cu anexele procesului-verbal, astfel încât petentul nu este în măsură să formuleze o motivare adecvată; posibilitatea invocării din oficiu de către instanță a unor cauze de nulitate, ceea ce face ca nemotivarea plângerii să nu constituie un obstacol în desfășurarea procesului contravențional; depunerea la dosar a documentelor pe baza cărora s-a întocmit procesul-verbal numai odată cu întâmpinarea, astfel încât motivarea plângerii se face prin răspunsul la întâmpinare. În ceea ce ne privește, ne raliem opiniei contrare exprimate în doctrină, potrivit căreia faptul că art. 34 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001 prevede expres că nu este obligatorie motivarea căii de atac a apelului nu înseamnă că și motivarea plângerii este facultativă. Conform art. 47 din O.G. nr. 2/2001, prevederile acestui act normativ special se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă. Ca atare, în lipsa unei prevederi exprese, cuprinse în norma specială, privitoare la nemotivarea plângerii, devin incidente dispozițiile de drept comun, cuprinse în art. 194 C.proc.civ., care prevăd obligatoriu indicarea motivelor de fapt și de drept. A se vedea și C.G. FRENȚIU, D.-L. BĂLDEAN, *Noul Cod 2013*, p. 406.

^[2] Cu toate acestea, dat fiind că temeiul juridic al cererii de chemare în judecată este un element intrinsec al acesteia, nu excludem posibilitatea ca nulitatea cererii să poată interveni în condițiile de drept comun prevăzute de art. 175 alin. (1) C.proc.civ., atunci când lipsa motivării în drept a cererii de chemare în judecată produce celeilalte părți o vătămare care nu poate fi înlăturată altfel decât prin anularea cererii. Însă, în aprecierea existenței unei atare vătămări, trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 22 alin. (4) C.proc.civ., potrivit cărora judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecătii, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire; în acest caz judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă. Așadar, de principiu, sancțiunea nulității cererii de chemare în judecată nu va interveni, în măsura în care judecătorul poate stabili calificarea juridică corectă a cererii. În orice caz, într-o asemenea ipoteză, judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă a cererii de chemare în judecată. A se vedea, în același sens, T.C. BRICIU, M. STANCU, C.C. DINU, GH.-L. ZIDARU, P. POP, *Comentarii...*, www.juridice.ro, 8 februarie 2019. Menționăm că în doctrină (G. BOROI, D.N. THEOHARI, *Sinteza 2019*, p. XXVII) s-a apreciat, în mod corect, în opinia noastră, că, în ipoteza în care reclamantul nu a arătat motivele de drept incidente în cauză, iar instanța nu poate proceda la soluționarea acesteia, va putea fi aplicată și sancțiunea suspendării judecătii, în temeiul art. 242 alin. (1) C.proc.civ.

considerăm că, pentru a putea da o calificare juridică corectă faptelor deduse judecării și pentru a stabili cu certitudine cauza cererii de chemare în judecată, instanța va putea pune în vedere reclamantului, în procedura regularizării, să indice și motivele de drept ale cererii, însă nu sub sancțiunea anulării, în condițiile art. 200 C.proc.civ.

În ceea ce privește *probele*, lipsa elementelor menționate de art. 194 lit. e) C.proc.civ. nu mai poate atrage nulitatea cererii în cadrul procedurii regularizării [art. 200 alin. (4) C.proc.civ., interpretat *per a contrario*]^[1]. Astfel, neindicarea dovezilor de care reclamantul înțelege să se folosească ori utilizarea unei formule care echivalează cu neindicarea probelor („orice probe utile cauzei”) atrage sancțiunea decăderii în condițiile art. 254 C.proc.civ., sancțiune care va fi aplicată de instanță în cursul judecării.

Cu toate acestea, dat fiind faptul că alin. (1) și (3) ale art. 200 C.proc.civ. au rămas neschimbate, în sensul obligației completului căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza de a verifica toate cerințele pentru cererea de chemare în judecată prevăzute la art. 194-197 C.proc.civ., instanța va putea să impună reclamantului în faza regularizării să indice probele de care înțelege să se folosească pentru dovedirea fiecărui capăt de cerere.

Articolul 200 alin. (3) teza a II-a C.proc.civ. exceptează de la sancțiunea nulității cererii și *obligația de a se desemna un reprezentant comun*, caz în care sunt aplicabile dispozițiile art. 202 alin. (3) C.proc.civ.; această obligație poate interveni în procesele în care, în condițiile art. 59 C.proc.civ., sunt mai mulți reclamanți (coparticipare

^[1] Fără a ne preocupa de motivele care au condus legiuitorul din anul 2018 la înlăturarea posibilității aplicării în cadrul procedurii regularizării a sancțiunii anulării cererii de chemare în judecată în cazul neîndeplinirii obligației de a indica dovezile pe care se sprijină fiecare capăt de cerere, considerăm că nu este lipsit de interes să precizăm care a fost rațiunea pentru care, la adoptarea noului Cod de procedură civilă, legiuitorul a considerat util să reglementeze această sancțiune, în condițiile art. 200 C.proc.civ. Astfel, neindicarea oricărei dovezi ori folosirea unei formule care echivalează cu neindicarea probelor („orice probe utile cauzei”) justifică anularea cererii, întrucât, prin încălcarea obligațiilor impuse de art. 194 lit. e) C.proc.civ., reclamantul îl pune pe pârât în situația de a fi lipsit de posibilitatea de a invoca apărări pertinente față de pretențiile formulate împotriva sa. Într-adevăr, această posibilitate implică, în mod necesar, și cunoașterea și discutarea probelor pe care se întemeiază partea adversă, aceasta fiind de esența principiului contradictorialității și a dreptului la apărare. A se vedea, pentru mai multe dezvoltări, G. BOROȘ, *Prelegere* susținută la Institutul Național al Magistraturii cu privire la noul Cod de procedură civilă (21 martie 2013), înregistrare disponibilă pe <http://www.inm-lex.ro/NCPC/index.html>; GH.-L. ZIDARU, *Unele aspecte privind regularizarea cererii...*, în R.R.D.P. nr. 3/2013, p. 160-161.

Mai arătăm în plus, că, ulterior intrării în vigoare a actualului Cod de procedură civilă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată în condițiile art. 200 C.proc.civ., pentru neindicarea probelor în această cerere, deși apreciată ca reprezentând o ingerință în ceea ce privește dreptul reclamantului de acces la instanță, totuși, era o ingerință care respecta cerințele de a fi prevăzută de lege și de a urmări un scop legitim, respectiv buna administrare a justiției. De asemenea, Curtea a constatat că ingerința era și proporțională cu scopul urmărit, întrucât „elementele indicate la art. 194 C.proc.civ. – a căror omisiune din cererea de chemare în judecată ar putea antrena anularea acesteia – sunt elemente fără de care examinarea cauzei ar fi dificil de conceput” – C.E.D.O., Dec. de inadmisibilitate din 15 aprilie 2014, cauza *Lefter împotriva României*.

procesuală activă), iar judecătorul, ținând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a se asigura desfășurarea normală a activității de judecată, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părților, dispune, prin rezoluție, reprezentarea lor prin mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor de procedură numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia; reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulți mandatar, persoane fizice ori persoane juridice, cu respectarea dispozițiilor privind reprezentarea judiciară [art. 202 alin. (1) și (2) C.proc.civ.]; dovada mandatului trebuie depusă de către reclamant în termenul fixat de judecător, potrivit art. 200 alin. (3) C.proc.civ.; dacă reclamantii nu își aleg un mandatar sau nu se înțeleg asupra persoanei mandatarului, judecătorul va numi, prin încheiere, un curator special, în condițiile art. 58 alin. (3) C.proc.civ., care va asigura reprezentarea reclamantilor și căruia i se vor comunica actele de procedură. Măsura numirii curatorului se comunică reclamantilor, care vor suporta cheltuielile privind remunerarea acestuia.

În fine, sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată nu intervine pentru *neîndeplinirea procedurii prealabile* impuse de o normă imperativă. De altfel, îndeplinirea acestei cerințe nu formează obiectul verificărilor în procedura regularizării, întrucât art. 200 alin. (1) C.proc.civ. nu face trimitere și la dispozițiile art. 193 C.proc.civ.^[1]

Dacă obligațiile stabilite de judecător cu privire la completarea sau modificarea cererii, prevăzute de art. 194 lit. a)-c), d), numai în cazul motivării în fapt, și lit. f), precum și de art. 195-197 C.proc.civ., nu sunt îndeplinite de reclamant în termenul prevăzut la art. 200 alin. (3) C.proc.civ., se dispune, prin *încheiere*, anularea cererii [art. 200 alin. (4) C.proc.civ.]^[2]; împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând motivat să se revină asupra măsurii anulării [art. 200 alin. (5) C.proc.civ.].

În urma modificării art. 200 alin. (4) C.proc.civ. prin Legea nr. 310/2018 nu se mai prevede în mod expres că încheierea de anulare este dată în camera de consiliu, astfel încât se ridică întrebarea dacă această soluție se mai aplică sau nu. În ceea ce ne privește, apreciem că, în condițiile în care procedura de regularizare are un caracter necontencios, întrucât în cadrul ei nu se stabilește un drept potrivit față de o altă persoană, eliminarea din conținutul art. 200 alin. (4) C.proc.civ. a mențiunii că încheierea de anulare în procedura regularizării este dată în camera de consiliu face necesar ca acest text de lege să fie completat cu dispozițiile legale care constituie dreptul comun în materia procedurii necontencioase. Prin urmare,

^[1] În același sens, V.M. CIOBANU, T.C. BRICIU, *Soluții din doctrină și jurisprudență...*, www.juridice.ro.

^[2] În situația, puțin probabilă în practică, în care în procedura de verificare și regularizare se depune o *cerere de intervenție voluntară principală*, după care cererea de chemare în judecată este anulată potrivit art. 200 alin. (4) C.proc.civ., cererea de intervenție voluntară principală nu mai poate fi soluționată în cadrul aceluși proces, deoarece efectele ei (interesează în mod deosebit efectul de investire a completului sesizat cu cererea de chemare în judecată) se produc numai după încuviințarea în principiu, deci nu mai poate fi considerată o cerere incidentală, ci o cerere principală de sine stătătoare, astfel încât va trebui să ia calea constituirii unui dosar separat, fiind aplicabile inclusiv dispozițiile privind repartizarea aleatorie și cele referitoare la procedura verificării și regularizării.